

Beretning 2007

Brancheudvalget for Frø
København, maj 2008

www.brancheudvalgetforfroe.dk

Brancheudvalget for Frø
Axeltorv 3
1609 København
Tlf: +45 33 39 42 86
Fax: +45 33 39 41 51
E-mail: seedcouncil@seedcouncil.dk

Forord

Hermed foreligger årsberetning 2007 for Brancheudvalget for Frø. I årsberetningen er en beskrivelse af de vigtigste aktiviteter og spørgsmål, som Brancheudvalget for Frø og sekretariatet har beskæftiget sig med i 2007, ligesom der bagest er samlet en stribe tabeller med nøgletal for frøbranchen.

Vi håber årsberetningen er til nytte for alle, der søger oplysning om frøbranchens forhold og virksomhed.

Thor Gunnar Kofoed
Frøsektionen Dansk Landbrug
Formand 2007

Torben Lunde
Dansk Frøhandlerforening
Næstformand 2007

Nils Elmegaard
Brancheudvalget for Frø

<u>FORORD.....</u>	<u>2</u>
<u>1 DEN DANSKE FRØBRANCHE I 2007.....</u>	<u>4</u>
1.1 BERETNINGÅRET I HOVEDTRÆK.	4
1.2 DET DANSKE AREAL MED GRÆS- OG KLØVERFRØ.	5
1.3 AREALET MED ANDET MARKFRØ SAMT HAVEFRØ.	6
1.4 MÆNGDER OG UDBYTTER AF GRÆS- OG KLØVERFRØ.	6
1.5 FORBRUGET AF GRÆSFRØ OG FRØ AF GRÆSMARKSBÆLGPLANTER I DANMARK.	7
1.6 ØKOLOGISK FRØAVL.....	7
1.7 LAGERUDVIKLINGEN.....	8
1.8 AFREGNINGSPRIS TIL AVLER.	8
1.9 DANMARKS EKSPORT AF FRØ TIL UDSÆD.	8
1.10 PRODUKTIONS- OG MARKEDSUDVIKLINGEN I EU-27.....	10
1.11 DANSK GRÆSFRØAVL I GLOBALT PERSPEKTIV.	12
<u>2 LANDBRUGSPOLITISKE FORHOLD MED RELATION TIL FRØ.....</u>	<u>12</u>
2.1 EU'S HANDELSDIREKTIVER	12
2.2 FORSLAGET OM BEVARINGSSORTER	13
2.3 EU-SORTSBESKYTTELSESLØVGIVNINGEN.	13
2.4 GMO-LOVGIVNINGEN.	13
2.5 SAMEKSISTENS.....	14
2.6 EU-REGELSÆTTET FOR OMSÆTNING AF ØKOLOGISK FRØ.	14
2.7 ADGANGEN TIL PLANTEBESKYTTELSESMIDLER TIL FRØAVLEN.	15
2.8 FORSLAG OM BEDRE LOVGIVNING VEDRØRENDE FRØ (BETTER REGULATION).....	15
2.9 FORSKNING OG FORSØG.....	15
<u>3 MARKEDSORDNINGEN FOR FRØ.</u>	<u>17</u>
<u>4 ADMINISTRATION M.M.....</u>	<u>17</u>
4.1 FRØAFGIFTSFONDEN.	17
4.2 PLANTEFORÆDLINGSFONDEN.	18
4.3 ERSTATNINGSFONDEN FOR MARKFRØ.	19
4.4 SØGÅRD-FONDEN.....	19
<u>5 BRANCHEUDVALGETS LEDELSE OG SEKRETARIAT.</u>	<u>20</u>

1 DEN DANSKE FRØBRANCHE I 2007

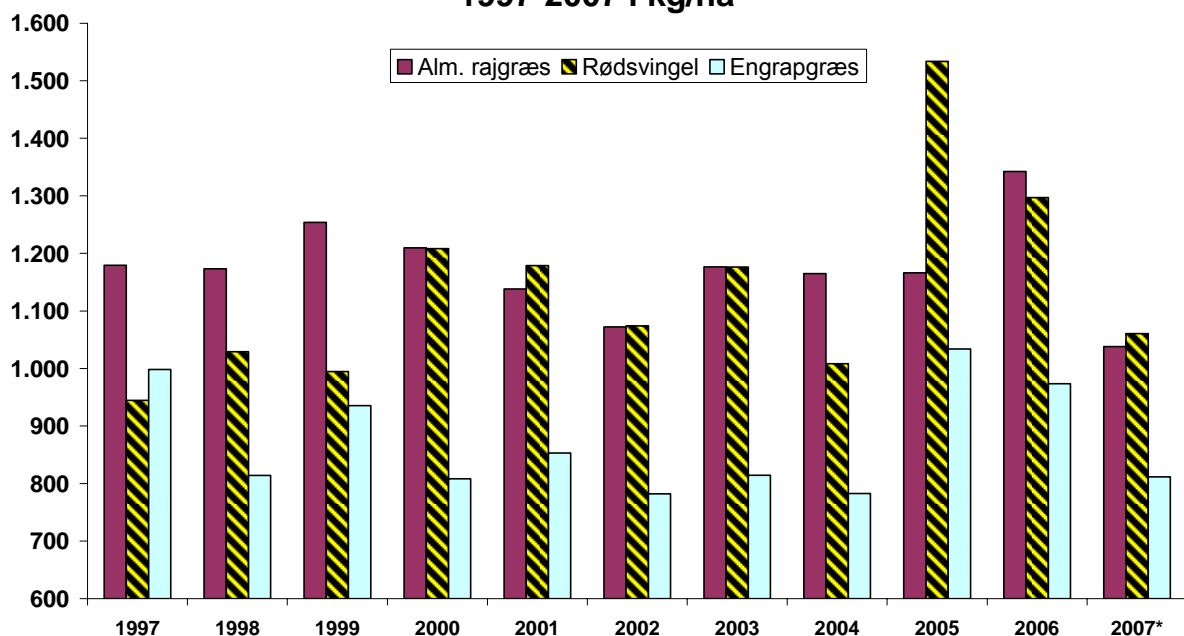
1.1 Beretningsåret i hovedtræk.

Vi gik ud af markedsåret 2006/07 med de største lagre nogensinde i Danmark efter to rigtig gode høstår i 2005 og 2006.

Dette markedsår satte også eksportrekord. Eksporten rundede for første gang 100.000 tons!

Derimod blev høsten 2007 ikke særligt god. Ikke alene var det høstede areal det mindste i fem år, det var det samlede høstudbytte også. Dette skyldes naturligvis det lavere høstareal, men høsten blev endnu lavere, fordi gennemsnitsudbyttet faldt kraftigt efter de to kanon-år i 2005 og 2006.

**Udbytte pr. ha for de tre største græsfrøarter i DK
1997-2007 i kg/ha**

Figur 1: Gennemsnitsudbytte for de tre arealmæssigt største græsfrøafgrøder i Danmark 1997-2007 i kg/ha

Gennemsnitsudbyttet faldt således drastisk for de fleste markfrøarter. For græsserne blev udbytterne mellem 3 og 32 % lavere, mens kløverarternes udbyttet blev mere end halveret i forhold til de foregående ti år.

Høsten i 2007 af spinatfrø og andre havefrøarter vil bestemt heller ikke huskes for noget godt. Udbytterne og kvaliteten var lave.

Vækståret 2007 startede ellers lovende med god overvintring og god vækst i afgrøderne efter en varm og våd vinter. April blev helt udsædvanlig varm og tør, mens juni blev den vådeste juni nogensinde – og sammen med en kraftig storm gik mange afgrøder i leje. Juli blev også meget våd. Dermed var grundlaget for en ellers meget lovende høst slået i stykker. Høsten foregik godt ca. 2 uger før normalt, men blev besværliggjort af den

megen nedbør. Den vanskelige høst gav desuden en dårligere kvalitet end normalt – især spireevnen i frøet blev påvirket.

Selvom høsten generelt set blev dårligere end et 'gennemsnitsår', er det måske en trøst, at situationen var den samme i vores konkurrentlande. I Frankrig, Holland og Tyskland, som de største frøproducerende lande i EU efter Danmark, forlyder det, at såvel areal som produktion er faldet ret kraftigt i 2007 – og at det ikke stiger i 2008, tværtimod.

Efter frøhøst 2007 opstod så situationen med meget kraftigt stigende priser på korn og foder. Priserne på korn har nået et nyt niveau, der i den nærmeste fremtid forventes opretholdt, men med større sæsonudsving.

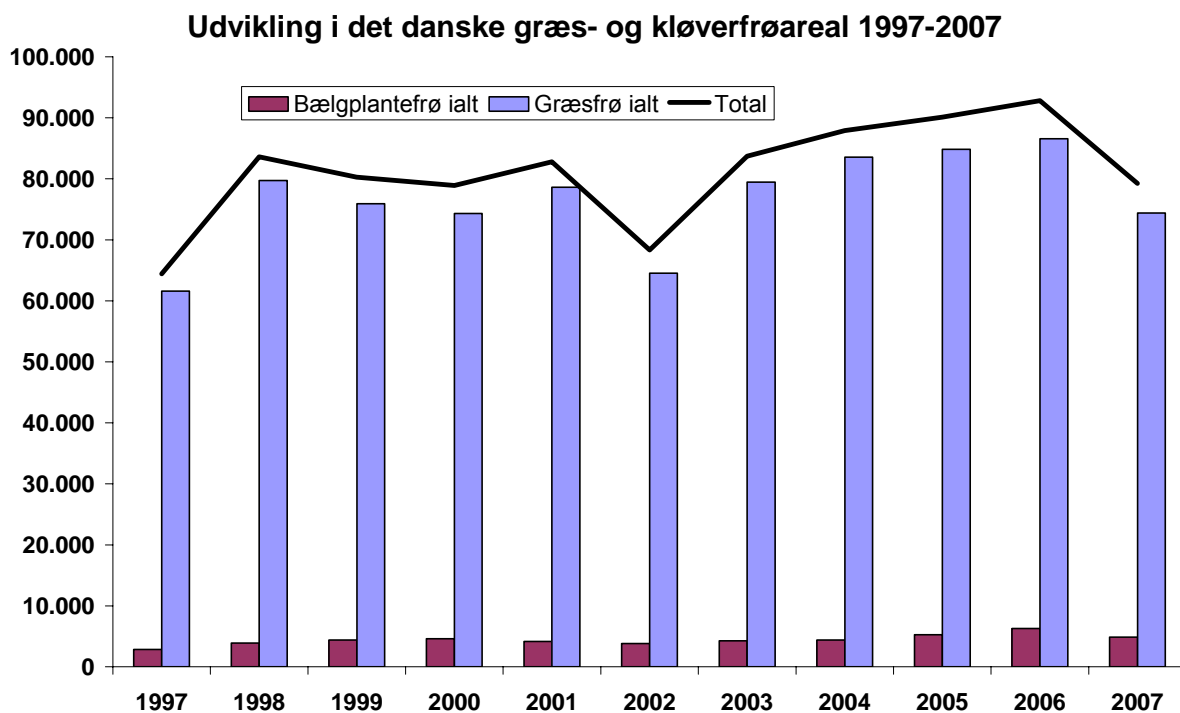
Priserne på græs- og kløverfrø steg alene af denne årsag kraftigt. Samtidig forventes lagrene med græs- og kløverfrø at blive meget små eller helt forsvinde for visse arter, hvorfor efterspørgslen desuden forventes at drive priserne yderligere opad.

Der er derfor optimisme på branchens vegne ved udgangen af 2007, hvis altså frøavlere og frøfirmaerne lykkes med at få øget produktionen i de kommende år. I vore konkurrentlande ser det oven i købet ud til, at arealerne falder yderligere til høst i 2008.

1.2 Det danske areal med græs- og kløverfrø.

Udviklingen i det danske areal med græs- og kløverfrø faldt kraftigt i 2007 og stoppede dermed midlertidigt den opadgående tendens – se tabel 1. Det samlede frøgræsareal faldt med 16 % til 74.391 ha, mens kløverfrøarealet faldt med hele 29 % til 4.859 ha.

Til høst 2008 forventes et yderligere fald i det samlede areal, men kun i omegnen af 5 % i forhold til 2007. Fra 2009 forventes arealet igen at stabiliseres eller stige svagt.

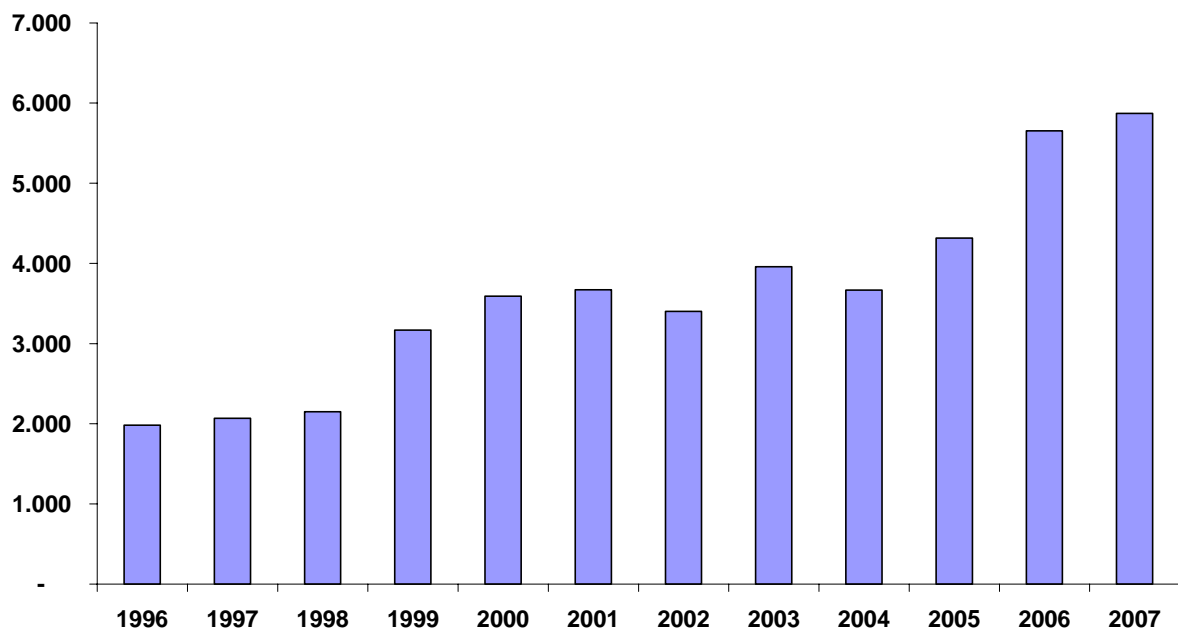
Figur 2: Udviklingen i det danske græs- og kløverfrøareal 1997-2007 i ha

1.3 Arealet med andet markfrø samt havefrø.

Det godkendte areal til certificering af andre markfrøarter, dvs. især markært og rapsfrø, faldt igen i 2007 til kun 2.176 ha, heraf udgør markært $\frac{2}{3}$ af arealet. Arealet med andet markfrø er det laveste areal i nyere tid.

Havefrøarealet i 2007 steg endnu en gang til 6.875 ha. Spinat til frø, hvor den danske produktion tegner sig for ca. 75 % af verdensproduktionen, udgjorde i 2007 i alt 5.871 ha.

Areal i Danmark med spinat til frø 1996-2007

Figur 3: Arealet med spinat til frø 1996-2007

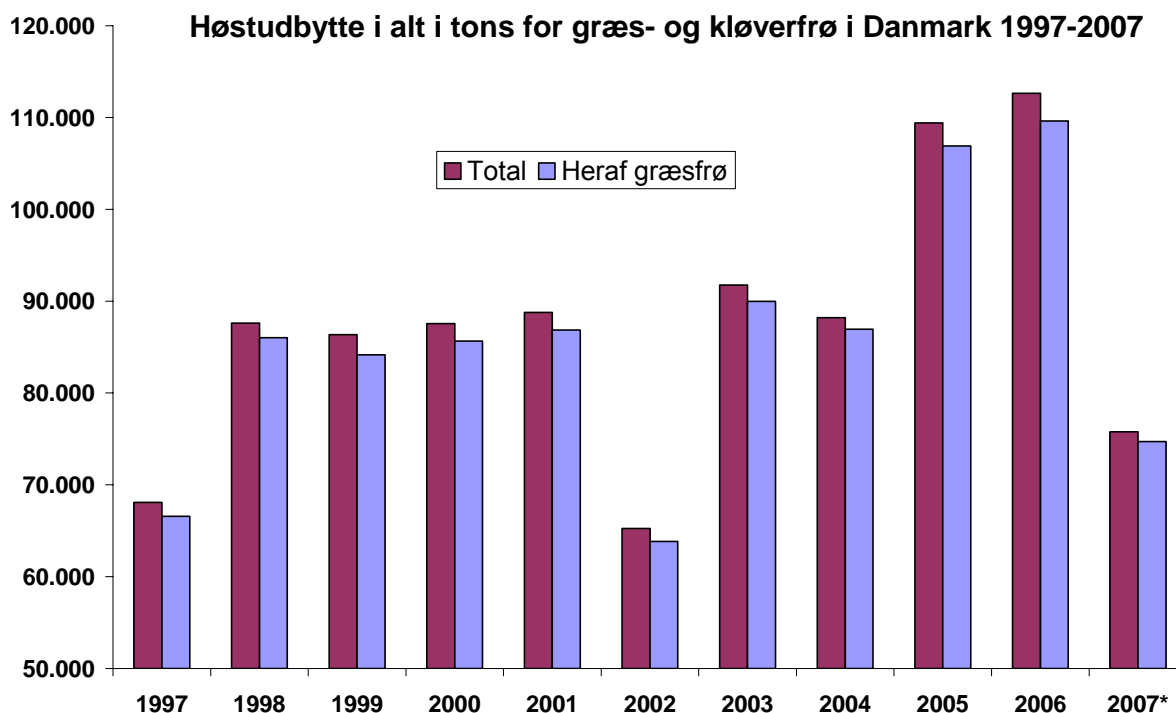
1.4 Mængder og udbytter af græs- og kløverfrø.

I henhold til den foreløbige opgørelse fra Plantedirektoratet (jf. tabel 3) blev den samlede høst af græs- og kløverfrø på 'kun' 75.774 tons, hvilket bortset fra 2002, er det laveste i 10 år.

Gennemsnitsudbytterne for Danmark i 2007 blev - som det ses af tabel 4 - skuffende. Kun hvene formåede at give større udbytte end tiårs gennemsnittet - alle andre arter gav mindre.

Især kløver skuffede fælt med rødkløver hele 65 % under gennemsnittet og hvidkløver med 50 % under normalen.

For græsserne gav alm. rajgræs 13 % under normalen, mens rødsvingel og engrapgræs ydede hhv. 9 og 7 % lavere end normalt. De andre arters udbytte for 2007 svinger mellem 4 % og 32 % (stivbladet svingel) under normalt niveau.

Figur 4: Høstudbytte totalt af græs- og kløverfrø 1997-2007 i tons samt græsfrøs andel heraf. Bemærk skala.

Udsigten for 2008 er det for tidligt at spå om, men hvis det bliver en gennemsnitshøst, forventes et høstudbytte på niveau med 2007 – eller en anelse højere.

1.5 Forbruget af græsfrø og frø af græsmarksbælgplanter i Danmark.

Tabel 5 viser udviklingen i forbruget af græs- og kløverfrø på hjemmemarkedet. Forbruget er uhyre stabilt fra år til år, selvom det er ca. 10 % lavere end for 10 år siden.

Hjemmemarkedet udgør kun ca. 9 % af den samlede produktion i 2007 - altså eksporteres over 90 % af græs- og kløverfrøproduktionen.

1.6 Økologisk frøavl.

Udviklingen i arealet med økologisk græs- og kløverfrø er vist i tabel 6 – det viste areal indgår i det samlede areal (se tabel 1). Arealet med økologisk græs- og kløverfrø i 2007 oplevede et fald i forhold til 2006 på ca. 18 %. Bemærk, at tallene i tabellen er justerede godkendte arealer – høstarealet er sædvanligvis lavere, fordi nogle arealer helt- eller delvist ikke høstes pga. forekomst af ukrudt, eller fordi høsten er vanskelig/uøkonomisk.

Af det samlede areal med rødkløver og hvidkløver til udsæd i Danmark dyrkes en forholdsvis stor andel økologisk. For græsarterne er andelen meget lavere. Undtagen herfor er timothe, hvor den økologisk dyrkede del udgør ca. halvdelen af det samlede danske areal.

Udbyttet for økologisk græs- og kløverfrø opgøres ikke, men høståret 2007 var i hvert fald meget skidt. Udbyttelniveauet for økologisk dyrket frø ligger sædvanligvis på mellem 60 og 70 % af konventionelt dyrket frø.

1.7 Lagerudviklingen.

Udviklingen i lagrenes størrelse pr. 1. juli 2007 (før høst) er vist i tabel 7. Lagrene var de største nogensinde med 50.872 tons græsfrø og 1.935 tons kløverfrø. Lagrene er bygget op på de to meget gode høstår 2005 og 2006.

Eftersom høsten i 2007 blev under middel både i Danmark og i de vigtigste konkurrentlande, og efterspørgslen generelt er opadgående, udhules lagrene meget hurtigt. For flere arter forventes lagrene stort set at forsvinde forud for høsten 2008.

Lagrene størrelse har historisk haft en klar sammenhæng med afregningspriserne. Derfor har udsigten til små lagre sammen med prisudviklingen på især korn medført prisstigninger efter høst 2007 – se næste afsnit.

1.8 Afregningspris til avler.

Tabel 8 gengiver udviklingen i de gennemsnitlige afregningspriser til danske frøavlere¹. Totalt set blev afregningsprisen for 2006-høsten lidt lavere end for 2005, men med store udsving.

Især hvidkløver, rajgræsserne og engrapgræs faldt i pris, mens især hundegræs og nogle af de 'mindre' arter steg.

Bemærk, at der fra 2005 ikke ydes kg-støtte. Nu indgår græs- og kløverfrø på lige fod med de fleste andre afgrøder under enkeltbetalingsordningen.

Udsigten for høst 2007 er noget bedre, hvilket især skyldes mangelsituationen og de meget store prisstigninger på andre planteprodukter (specielt korn).

Frøproduktionen er i stærk konkurrence med andre afgrøder som følge af de kraftige prisstigninger efter høst 2007, hvilket kan puste yderligere til prisudviklingen for frøarterne i 2008.

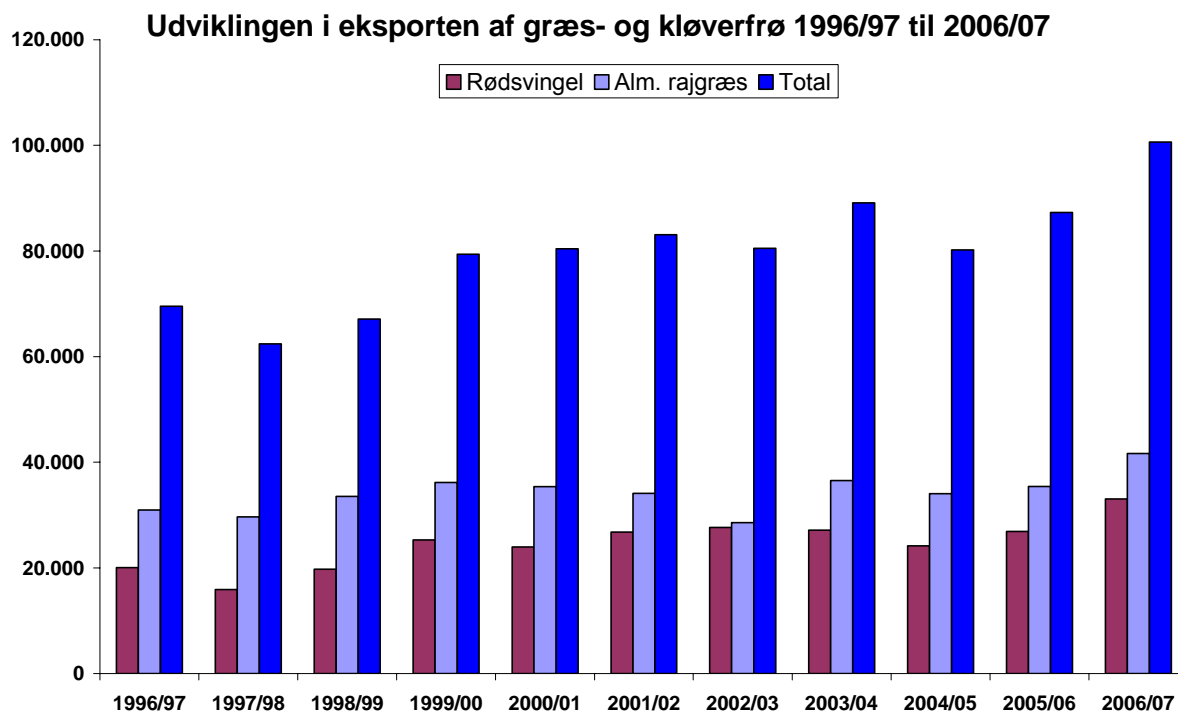
1.9 Danmarks eksport af frø til udsæd.

Udviklingen i den danske eksport af græs- og græsmarksbælgplantefrø i mængde og værdi er anført i tabellerne 9, 10 og 11.

Eksporten i markedsåret 2006/07 nåede historiske højder med gennembrud af den magiske grænse på 100.000 tons. Eksporten nåede 100.623 tons, hvilket er et fantastisk godt resultat og hele 15 % over eksporten det foregående år.

¹ Bemærk at seneste opgørelse gælder for høsten 2006 som er endelig afregnet i juni 2007. Bemærk også at tallene er gennemsnitstal for hver enkelt art.

Alm. rajgræs er langt den vigtigste art med over 40 % af totalmængden, mens rødsvingel med næsten $\frac{1}{3}$ af mængden er nummer to. Ellers er det især værd at lægge mærke til den positive udvikling af strandsvingel og rajsvingel, som er to forholdsvis nye arter i Danmark.

Figur 5: Udviklingen i den danske eksportmængde 1996/97 til 2006/07

Enkelte arter har vist tilbagegang i forhold til året før med hundegræs som den mest iøjnefaldende.

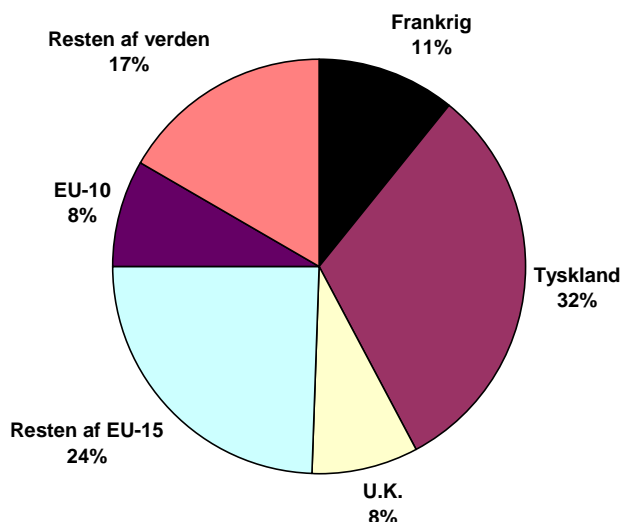
Eksporten af græs- og kløverfrø anvendes til foder- eller plæneformål og sælges i stor udstrækning som færdige blandinger.

I tabel 10 ses, hvor frøet eksporteres til. Tyskland er fortsat langt det vigtigste marked for dansk markfrø – oven i købet med en solid udvikling fra 2005/06 til 2006/07. De andre markeder i EU-15 viser stabilitet med kun mindre udsving. De ti 'nye' lande er i stigende grad interessante markeder med solid fremgang i det forløbne år.

Den beregnede værdi af Danmarks eksport af frø til udsæd ses af tabel 11. Eksportværdien af græs- og kløverfrø steg med over 17 % til 912 mio. kr., mens værdien af grøntsags- og blomsterfrø faldt noget i forhold til året før.

Den samlede eksportværdi af alle arter til udsæd (på nær korn) steg med 50 mio. kr. i forhold til året før til godt 1,5 mia. kr. Bemærk, at tallene er beregnede værdier, og at den reelle værdi er en del højere.

Eksport 2006/07 fordelt på vigtigste lande og områder

Figur 6: Eksportmængden 2006/07 fordelt på vigtigste markeder

1.10 Produktions- og markedsudviklingen i EU-27.

I tabel 12 ses arealet med græs- og kløverfrø i EU-27 (altså efter at Bulgarien og Rumænien tiltrådte fællesskabet pr. 1. januar 2007). Der var i 2007 et mindre græs- og kløverfrøareal i EU end året før – i alt 264.152 ha – et fald på ca. 10 % i forhold til de foregående to år.

Især rajgræsarealet faldt, mens arter som rajsvingel, strandsvingel og hundegræs viste fremgang. De to sidstnævntes arters fremgang skyldes især udvidelse af arealet i Danmark.

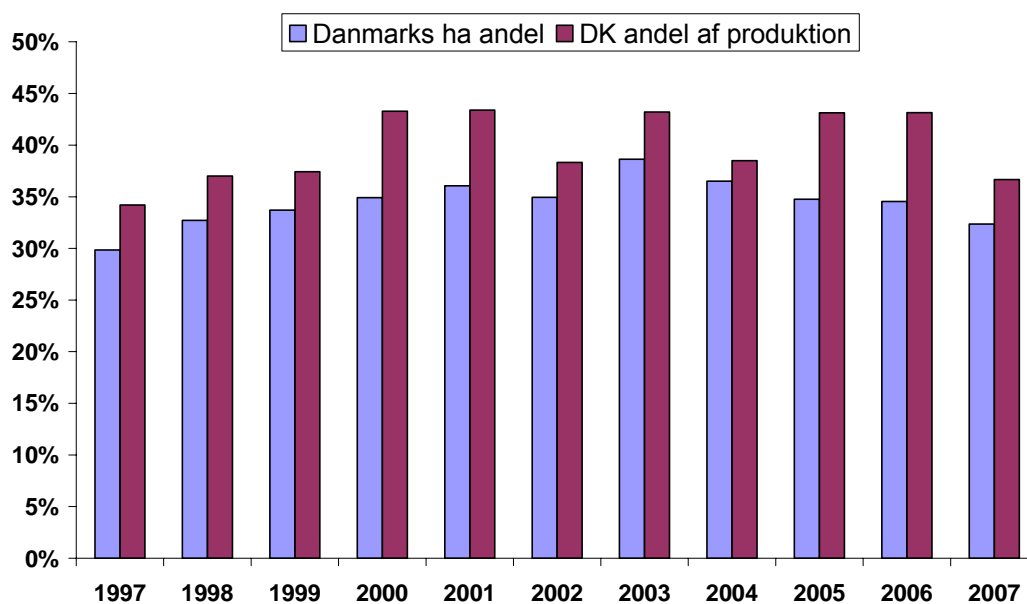
I tabel 13 ses den skønnede arealudviklingen for græsfrø i EU's medlemsstater.

Danmarks andel af det samlede areal i 2007 var ca. 32 %. Hertil skal bemærkes, at tal-materialet for areal mv. i flere af de 'nye lande' er behæftet med nogen usikkerhed.

Især tallet for Tjekkiet overrasker, fordi de med et indberettet høstudbytte for græsfrø på over 17.000 tons i 2007 ligger klart over deres sædvanlige udbyttensniveau. Meget tyder på, at tallene for nogle de 'nye lande' er lavere end fremstillet i tabellen. Danmarks andel af det samlede areal antages derfor at være lidt højere!

Hvad angår EU-produktionen, er situationen interessant, fordi de danske udbytter i gennemsnit er højere end de andre lande. Den danske andel af produktionen er derfor noget højere, nemlig ca. 37 %.

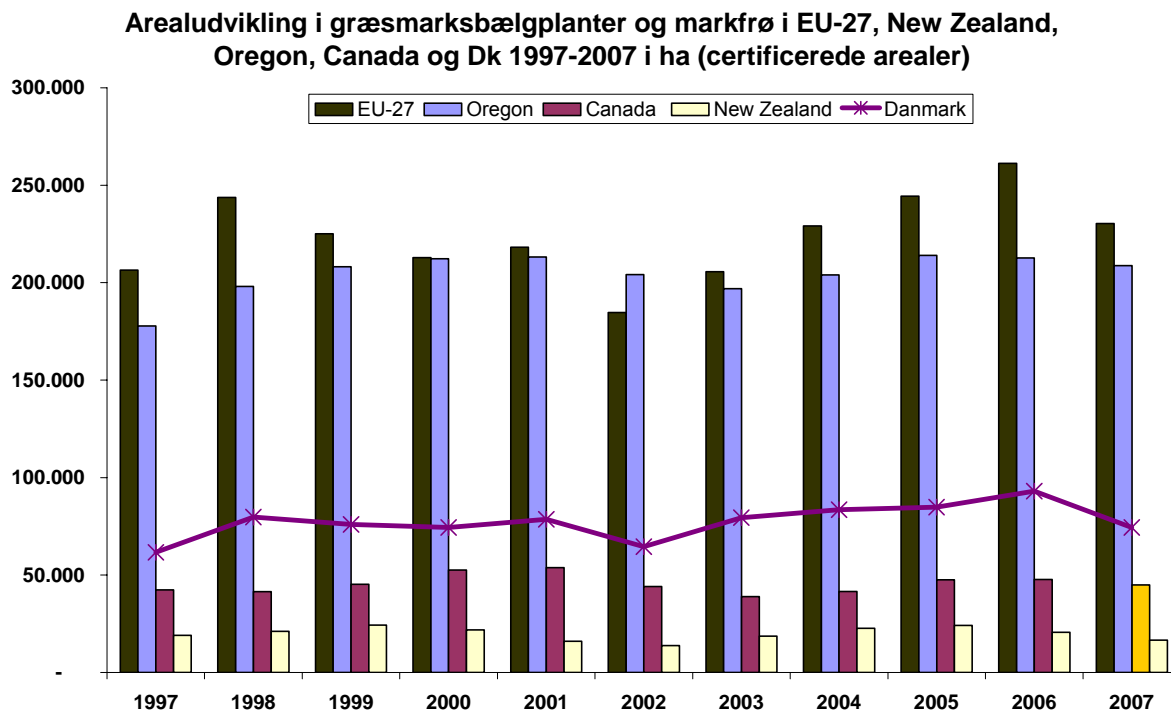
Danmarks andel af det dyrkede areal og af produktionen med græsfrø i EU-27 1997 til 2007

Figur 7: Danmarks andel af hhv. areal og produktion af græsfrø i EU-27 fra 1997 til 2007

1.11 Dansk græsfrøavl i globalt perspektiv.

USA er verdens største græsfrøproducent foran Danmark (jf. figur 3), mens Danmark er verdens største eksportør af tempererede græsser.

Figur 8: Arealudviklingen i græs- og kløverfrø i hhv. EU-27, New Zealand, Oregon (USA), Canada og i Danmark fra 1997 til 2007 i ha.

2 Landbrugspolitiske forhold med relation til frø.

Produktionen og omsætningen af frø er især på grund af frøets natur som reproduktivt materiale underkastet et omfattende EU-regelsæt. Hovedbestanddelene er markedsordningen for frø, handelsdirektiver samt sortslistedirektivet, EU's sortsbeskyttelse og lovgivningen omkring planteforædlerrettigheder.

EU-lovgivningen på tilgrænsende områder påvirker også markfrø. Den fælles landbrugspolitik, konkurrence- og miljøforhold, økologi, GMO- og pesticidlovgivning, kontrol- og certificeringsomkostninger er de væsentligste eksempler.

2.1 EU's handelsdirektiver

Omsætningen af frø og sædekorn samt andet opformeringsmateriale indenfor EU skal foregå i henhold til bestemmelserne i de såkaldte handelsdirektiver samt sortslistedirektivet. De 6 handelsdirektiver fastlægger bestemmelserne for omsætningen med bederøfrø, frø af foderplanter, sædekorn, læggekartofler, frø af olie- og spindplanter samt grønsagsfrø. Som grundlæggende princip gælder, at frø og udsæd indenfor EU kun kan omsættes som certificeret eller sortsbestemt vare i henhold til minimumskvalitetskrav fastlagt i direktiverne.

2.2 Forslaget om bevaringssorter

I forbindelse med frødirektivernes tilpasning til det indre markeds betingelser i slutningen af 1990'erne blev der fastlagt en rammebestemmelse, hvorefter der kan fastsættes særlige og mindre restriktive betingelser for handel med frø vedr. bevaring og udnyttelse af plantegenetiske ressourcer.

Kommissionen fremlagde i marts 2005 konkrete forslag på området, som blev vedtaget af Den Stående Komité. Efterfølgende bremsede EU's konkurrencekommissær direktiverne, fordi de angiveligt ikke levede op til lovgivningen for det indre marked i EU.

Direktivet omhandler frø og læggekartofler af landbrugsplanter af landracer samt sorter, der er tilpasset lokale og regionale forhold, og hvis genetiske integritet er truet (såkaldte bevaringssorter). Direktivet blev vedtaget af Den Stående Komité den 16. april 2008 med implementering i medlemsstaterne den 30. juni 2009.

2.3 EU-sortsbeskyttelseslovgivningen.

Rådsforordningen om EU-sortsbeskyttelse trådte i kraft i 1995. Det medførte, at en planterforædler kan få sin sort beskyttet i hele EU-territoriet gennem én anmeldelse og én beslutning. EU-forordningen er et alternativ til de nationale lovgivninger til beskyttelse af nye plantesorter. Den er baseret på den internationale konvention til beskyttelse af nye plantesorter, UPOV (<http://www.upov.int/>). Administrationen af forordningen varetages af EU-sortsmyndigheden, CVPO (<http://www.cpvo.europa.eu/>), der er placeret i Angers i Frankrig.

Spørgsmålet om forædlerafgifter på hjemmeavlet udsæd udgør en central problemstilling i lovgivningen om planterforædlerrettigheder. De grundlæggende bestemmelser vedrørende hjemmeavlet udsæd i EU-sortsbeskyttelseslovgivningen fastlægger, at landmænd for en række definerede arter, herunder korn, kartofler, raps, hørfrø og visse foderplanter, kan opformere udsæd til forbrug på egen bedrift til en "betydeligt lavere" forædlerafgift end den normale forædlerafgift for den pågældende sort.

Ifølge de danske regler må licensafgiften på hjemmeavlet udsæd højst udgøre 50 % af afgiften på certificeret udsæd.

2.4 GMO-lovgivningen.

Lovgivningsarbejdet på GMO-området i EU kom heller ikke videre i dette beretningsår. Der mangler fortsat et regelsæt, der fastlægger tærskelværdierne for frø af GMO-sorter i konventionelt og økologisk frø til udsæd.

Reglerne om sporbarhed og mærkning af fødevarer og foder fastsætter, at alle fødevarer og ingredienser med indhold af GMO over 0,9 % skal være mærkede. Mælk, æg og kød fra dyr, der er fodret med produkter indeholdende GMO, skal ikke mærkes, da GMO ikke findes og derfor ej heller kan spores i animalske produkter.

Tærskelværdien for GMO i udsæd, det første led i fødevarerekæden, bør være mindre end de 0,9 % fastlagt i finalproduktet. Spørgsmålet i den forbindelse er, hvor lavt grænseværdien rent teknisk kan fastsættes, og hvilke meromkostninger en lav grænseværdi vil påføre frøbranchen og samfundet.

Der er efterhånden lavet flere udredninger og analyser herom, mens der ventes på et nyt kommissionsforslag og en politisk stillingtagen, som har været efterlyst i flere år.

2.5 Sameksistens.

Danmark har som det første land i EU fået vedtaget og godkendt en lov om sameksistens, som fastsætter regler for dyrkning af GM-, konventionelle og økologiske afgrøder i sameksistens.

Lovgivningen om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder er udformet i bekendtgørelse nr. 220 af 31. marts 2005 fra Plantedirektoratet. Formålet med reglerne er at begrænse spredning af GM-materiale til konventionelle og økologiske afgrøder, og dermed at sikre aftageres og forbrugeres frie valg mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske produkter.

Lovgivningen fastslår, at det er dyrkeren af GM-afgrøden, der har ansvaret for overholdelse af virkemidlerne, dog kan han ikke drages økonomisk til ansvar for andres tab, hvis han har overholdt reglerne. Der er indført en kompensationsordning til dækning af tab, der måtte skyldes forekomst af GM-materiale i afgrøder hos en landmand, der ikke dyrker GM-afgrøder. Til det formål skal dyrkeren af GM-afgrøder indbetale en årlig afgift til Plantedirektoratet på kr. 100 pr. ha, der dyrkes med GM-afgrøder.

Da der indtil videre kun er godkendt enkelte sorter af GM-majs til dyrkning i EU, og da disse sorter ikke har relevans under danske forhold, har der endnu ikke været GM-produktion på danske marker.

2.6 EU-regelsættet for omsætning af økologisk frø.

I henhold til EU-reglerne skal der anvendes økologisk produceret frø på økologiske bedrifter, såfremt der findes økologisk frø på markedet. Ellers kan der gives dispensation til anvendelse af konventionelt frø.

Med virkning fra 1. januar 2004 skete der en opstramning af EU-regelsættet, idet alle EU-medlemslande fra denne dato skulle oprette en database med tilhørende regler med henblik på at sikre formidlingen af økologisk frø fra producent til forbruger. Ordningen fungerer på den måde, at firmaerne indskrifter deres økologiske frø i databasen, og dette frø skal så være opbrugt, før der kan gives dispensation til anvendelse af konventionelt frø af den pågældende art.

Der er forudset et særligt bilag til det nye regelsæt, Kommissionens forordning nr. 1452/2003, hvori det er tanken at etablere en liste over arter, hvoraf der er tilstrækkeligt økologisk frø til rådighed, og for hvilke det derfor ikke længere skal være muligt at opnå dispensation. I første omgang er der ikke kommet nogen arter ind på bilaget, selv om den danske og europæiske frøbranche har påvist over Kommissionen, at der er tilstrækkeligt økologisk frø på markedet af en række græsarter så som rajgræsser, timothe, hundegræs, engsvingel og rødsvingel.

Plantedirektoratet har i april 2008 udgivet en rapport om antallet af dispensationsager mv. i 2007. Rapporten viser som forventet, at det danske marked er godt forsynet med økologisk græsfrø.

Der er i løbet af 2007 kun kommet rapporter fra Belgien, Holland, Storbritannien, Italien, Tyskland, Ungarn, Finland og Spanien. Rapporterne dækker året 2006. Rapporterne skal bl.a. anvendes til at vurdere, om der kan opføres arter på det særlige bilag til forordningen.

Der er en ny KFO (kommissionsforordning) på vej med gennemførelsesbestemmelser for den pr. 12. juni 2007 vedtagne forordning i Rådet for økologisk produktion.

2.7 Adgangen til plantebeskyttelsesmidler til frøavl.

De særlige krav, der lovgivnings- og handelsmæssigt stilles til renhed og kvalitet af frø til udsæd, sætter frøproduktionen i et særligt afhængighedsforhold til plantebeskyttelsesmidler. Adgangen til disse er imidlertid blevet indskrænket, dels på grund af den strenge danske miljølovgivning, dels det forhold, at kemikaliefirmaerne ofte vurderer omkostningerne ved godkendelse af nye midler til frøproduktionsformål til at være for høje i forhold til det økonomiske afkast ved salget til små afgrøder som de enkelte frøarter.

Det gældende lovgrundlag muliggør off-label anvendelse af plantebeskyttelsesmidler til mindre afgrøder, og i 1996 introducerede Landsudvalget for Planteavl efter aftale med Miljøstyrelsen et arrangement for off-label anvendelse i frøafgrøder. Efterfølgende er der godkendt en række midler til off-label anvendelse i især forskellige havefrøafgrøder.

Der er mulighed for dispensation fra de skærpede danske regler i tilfælde, hvor der ikke er brugbare alternativer, og hvor skadevolderen udgør en essentiel trussel, udbytte-mæssigt eller handelsmæssigt. På det grundlag har frøavlens fået dispensationer til visse produktioner, som ellers ikke ville have haft en fremtid i Danmark. Det gælder ikke mindst spinatfrøavl, hvor Asulox er det eneste middel til bekæmpelse af visse ukrudtsarter. Miljøstyrelsen har i foråret 2008 givet dispensation til anvendelse af Asulox i 2008.

EU-lovgivningen om plantebeskyttelsesmidler (Direktiv 91/414), som bl.a. giver grundlaget for off-label godkendelser, er under revision. Kommissionen fremsatte i 2006 et forordningsforslag, som Europa-Parlamentet og Rådet tager stilling til. Der forventes vedtaget en ny forordning ultimo 2008.

2.8 Forslag om bedre lovgivning vedrørende frø (Better Regulation).

EU-Kommissionen har igangsat en proces om, hvordan frølovgivningen kan gøres simple i fremtiden. Der er entereret med et firma, FCEC, som skal evaluere den gældende lovgivning. Evalueringen ventes at foreligge i løbet af 2008. I 2009 ventes en proces med vurdering af konsekvenser af ændringsforslag til frølovgivningen, hvorefter ny lovgivning tidligst kan fremsættes i 2010.

2.9 Forskning og forsøg.

Den overordnede koordinering og planlægning af forskning og forsøg inden for frøproduktion foregår i Brancheudvalget for Frøes 'Udvalg for Forskning og Forsøg'. Udvalget udarbejder oplæg og afgiver indstillinger til prioritering af forskningsmidlerne.

Det væsentligste element i frøforskningen er Forskningsprogram Frøavl. Forskningsprogram Frøavl 2005-09 var i beretningsåret inde i sit tredje år. Det samlede budget for forskningsprogrammet i 5-års perioden er kr. 19,6 mio., hvoraf frøbranchens andel er kr. 5,15 mio. eller 26 %. Det resterende beløb, de 74 %, er offentlige midler bevilget via Innovationsloven. Pr. år er frøbranchens andel kr. 1,031 mio. kr.

Forskningsprogrammet udføres af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet under Århus Universitet som projektansvarlig, men visse af aktiviteterne gennemføres hos Dansk Landbrugsrådgivning. Programmet er opdelt i 5 delprojekter som vist i oversigten herunder:

De fem delprojekter i Forskningsprogram Frøavl	pr. år
- Kvælstof, forbedret udnyttelse i frøgræsafgrøder	246
- Frukthan, optimering af indlejring gennem efteråret frøgræsafgrøder	184
- Frøproduktion af græs og kløver, udnyttelse af de udbyttedannende komponenter	205
- Tidlig identifikation af herbicider med anvendelsesmuligheder i mark og havefrøafgrøder	237
- Frøkvalitet, forbedret sundhed i grønsagsfrø	158
<i>I alt</i>	<i>1.031</i>

Bevillingen for hvert år i perioden godkendes af Frøafgiftsfondens bestyrelse efter ansøgning.

Ud over bevillingen på kr. 1.031.000 til Forskningsprogrammet for Frøavl modtog Danmarks Jordbrugsforskning (nu Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet under Århus Universitet) i 2007 kr. 727.000,- fordelt således:

2. Screening af Command CS og andre herbicider	135
3. Strategi til kemisk bekæmpelse af kløversnudebiller i hvidkløver til fr	135
4. Engrapgræs - optimal kvælstofmængde	92
5. Forebyggelse af alm. rapgræs i engrapgræsfrøgræssædskifter	31
6. Forebyggelse af alm. rapgræs i frøgræssædskifter	107
7. Optimal kvælstoftildeling til spinat til frø	86
8. Visnesyge og andre svampesygdomme i spinat til frø	35
9. Bekæmpelse af væselhale i rødsvingel	106
	<u>727</u>

Dansk Frøhandlerforening modtog et beløb på kr. 8.000,- til beregning af gennemsnitlige afregningspriser. Beløbet falder i kategorien rådgivning.

De mere praktisk orienterede frøavlsforsøg foregår i regi af Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret. Frøafgiftsfonden har 2007 støttet forsøgsaktiviteterne på Landscentret med kr. 1.655.000,- fordelt som følger:

10. Bekæmpelse af ukrudt i frøafgrøder	350
11. Bekæmpelse af sygdom og skadedyr i markfrø	159
12. Vækstregulering af frøgræs	310
13. Bekæmp. af alm. og enårig rapgr. i engrapgr. og bortsprøjt. af hvidkløver	97
14. Bekæmpelse af ukrudt i spinat til frøavl	50
15. Optimal tilførsel af kvælstof til engrapgræs	155
16. Optimal tilførsel af kvælstof og gylle til vækstregul. Rødsvingel	191
17. Bekæmpelse af udsædsbårne svampesygdomme på spinatfrø	50
Forskning og forsøg i alt	1.362
18. Sortsundersøgelser	68
19. Frøavlsrådgivning Off-label og dispensationer	225
Rådgivning i alt	293

3 Markedsordningen for frø.

Markedsordningen for Frø indeholder, efter reformen fra 2003 om enkeltbetalingsordningen (som blev gennemført i 2005), nu kun bestemmelser om statistikindsamling mv.

4 Administration m.m.

Brancheudvalget har i beretningsåret administreret Frøafgiftsfonden, Planteforædlingsfonden, Erstatningsfonden for Markfrø samt Søgård-Fonden. Brancheudvalget for Frø har siden 1. januar 1998 desuden været sekretariat for Foreningen af Danske Havfrøgrossister.

Lovgrundlaget for de to førstnævnte fonde er lov om administration af det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v. (bemyndigelsesloven) jf. lovbekendtgørelse nr. 297 af 28. april 2004.

4.1 Frøafgiftsfonden.

Bestyrelsen består af 12 personer, heraf 8 repræsentanter fra erhvervet og 4 fra offentlige interesser.

I henhold til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris bekendtgørelse nr. 1 af 3. januar 2005 er der i 2007 igen opkrævet 2 promille i produktionsafgift for frø. Afgiften opkræves for græs-, kløver- og grønsagsfrø, der avles her i landet på grundlag af det samlede afregningsbeløb, der kontraktmæssigt tilkommer frøavleren inden fradrag af omkostninger til tørring og rensning, men før tillæg af merværdiafgift.

Det påhviler køberen (frøfirmaet) at tilbageholde afgiften ved den endelige afregning med avleren hvert år senest den 11. juni. Den opkrævede produktionsafgift skal inden 3 uger efter afregning indbetales til Frøafgiftsfonden.

I regnskabsåret 2007 havde Frøafgiftsfonden et afgiftsprovener på kr. 1,51 mio. i forhold til kr. 1,49 mio. året før. Hertil kom et tilskud fra Promilleafgiftsfonden på kr. 1,80 mio. På grundlag heraf og en overførsel fra foregående år samt en renteindtægt havde Frøafgiftsfonden i alt kr. 3,75 mio. til støtte til forsknings- og rådgivningsaktiviteter.

Se afsnit 2.9 for detaljer om de anvendte bevillinger fra fonden i beretningsåret.

Der er overført et restbeløb på kr. 287.000 til 2007 i forhold til en overførsel på kr. 386.000 året før.

4.2 Planteforædlingsfonden.

Med baggrund i den ændrede bemyndigelseslov jf. folketingsbeslutning i efteråret 2003 fik Planteforædlingsfonden en ny bestyrelse i 2004. Bestyrelsen består af 12 personer og er sammensat af 8 repræsentanter for erhvervet og 4 for offentlige interesser.

I henhold til Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 303 af 29. april 1997 opkræves der en forædlerafgift ved salg af certificeret frø og handelsfrø af markfrøarter til forbrug her i landet. Afgiftspligten påhviler den registrerede virksomhed, idet enhver virksomhed, der erhvervsmæssigt sælger markfrø, skal anmeldes og registreres i Planteforædlingsfonden.

I 2006 udgjorde forædlerafgifterne følgende beløb:

1. For frø af græsmarksbælgplanter og græsser	1,25 kr./kg
2. For ubehandlet og slebet frø af bederoer til foderbrug	2,34 kr./kg
3. For frø af kålroe og turnips	6,24 kr./kg
4. For frø af lupin, vikke og andre grøntfoderplanter	0,17 kr./kg
5. For pilleret frø af bederoer til foderbrug	14,08 kr./unit á 100.000 stk. frø
6. For pilleret frø af kålroe	16,21 kr./unit á 100.000 stk. frø
7. For majs	2,34 kr./unit á 50.000 kerner

I regnskabsåret 2007 indbragte forædlerafgifterne i alt kr. 9.187.326 mod kr. 9.173.000 året før.

På en særskilt bankkonto vedrørende såkaldte ukendte sortsejere hensattes i 2007 kr. 26.204. Fondens midler fordeles pro rata til de respektive sortsejere.

4.3 Erstatningsfonden for Markfrø.

Brancheudvalget har siden 1993 varetaget administrationen af Erstatningsfonden for Markfrø.

Erstatningsfondens formål er at opkræve og udbetale erstatninger ved kvalitetsmangler i forbindelse med handel med frø og at administrere erstatningsreglerne for markfrø samt yde tilskud til projekter vedrørende markfrø. Fonden opkræver erstatninger fra virksomheder, som ifølge erstatningsreglerne er pligtige til at indbetale erstatningsbeløb til Fonden. I 2007 indbetaltes erstatninger på kr. 40.630 til Fonden.

Fondens indtægter anvendes principielt til udbetaling af erstatningsbeløb til køberne af det erstatningspligtige frø, og endvidere kan der, såfremt der konstateres overskud i Fonden, ydes tilskud til projekter vedrørende markfrø. I 2007 blev der udloddet 108.700.

Erstatningsreglerne har tidligere været baseret på markfrøbekendtgørelsen, men da Plantedirektoratet ønskede erstatningsordningen privatiseret, besluttede De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug og Dansk Frøhandlerforening i slutningen af 1997, at videreføre ordningen på et privatretligt grundlag. I 1998 godkendte CivilRets-Direktoratet Erstatningsfondens nye fundats.

Erstatningsfondens bestyrelse består af 4 personer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af Dansk Landbrug og 2 medlemmer af Dansk Frøhandlerforening. Brancheudvalget varetager sekretariatsforretningerne, og Brancheudvalgets konsulent er udpeget som sekretær for fonden.

4.4 Søgård-Fonden.

Kirsten og Sigurd Andersen oprettede i 1995 af egne midler Søgård-Fonden til støtte for Folkekirkens Nødhjælp og dansk frøproduktion. Fonden reguleres af vedtægterne og styres af bestyrelsen. Brancheudvalget for Frø har siden 2001 varetaget administrationen af Søgård-Fonden.

Udlodninger fra fonden gives til forsøg med græsser eller kløver, publikation af resultater, rejseomkostninger og deltagergebyr til kongresser indenfor frøproduktion samt til Folkekirkens Nødhjælp.

Der er i beretningsåret udloddet 105.000 til frøforskning, samt 2.800 til Folkekirkens Nødhjælp.

5 Brancheudvalgets ledelse og sekretariat.

I henhold til Brancheudvalgets vedtægter går formandsposten på skift mellem en repræsentant for henholdsvis handel og produktion for ét år ad gangen. I 2007 var gårdejer Thor Gunnar Kofoed formand og direktør Torben Lunde næstformand.

Brancheudvalget har **9 medlemmer** og repræsentationen er som følger:

Forening/organisation	Antal repræsentanter
Dansk Landbrug	4
Dansk Frøhandlerforening	4
Foreningen af Danske Havefrøgrossister	1

Under Brancheudvalget er der nedsat et udvalg for forskning og forsøg, som udarbejder oplæg og indstilling til Brancheudvalget med henblik på den overordnede koordinering og planlægning af forskning og forsøg indenfor frøproduktion. Udvalget er sammensat af Brancheudvalgets formandskab samt ét medlem fra hhv. Dansk Landbrug, Foreningen af Danske Havefrøgrossister, Dansk Frøhandlerforening og DLF-TRIFOLIUM. Dansk Landbrug besætter formandsposten i udvalget med mindre udvalget i fuld enighed bestemmer andet.

Brancheudvalgets sekretariat har i beretningsåret haft lokaler i Axelborg på adressen Axeltorv 3, 1609 København V.

Brancheudvalget har indgået aftale om sekretariatsbetjening i Landbrugsraadets Foreningsservice. Aftalen som har virket fra 2007 indebærer bl.a., at Foreningsservice stiller konsulent (Nils Elmegaard), sekretær (Lisbet Friis), lokaler mv. til rådighed ud fra nærmere bestemmelser.

Service Center Axelborg fører Brancheudvalgets og fondenes regnskaber.

Bilag 1-14: Datasæt med arealer, produktion, lager, im- og eksport, mv. for Danmark og for verden.

Tabel 2

Danmarks areal med andet markfrø til certificering samt arealet med havefrø, ha.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Gns. 1998-2007
Markært	7.000	11.373	15.337	11.113	7.927	8.671	8.952	6.623	5.634	4.541	3.050	1.479	7.333
Hestebønne	21	51	86	34	87	291	445	256	172	294	342	63	207
Lupin		14	68	87	22	98	460	625	647	188	77	128	240
Vikke		7	6	4					25		12	7	
Roer	9	22	20	28	35	136	63	96	79	106	100	60	72
Vårraps	926	932	877	1.027	242	78	84	64	59	47	227	78	278
Vinterraps	821	689	501	594	485	372	489	713	737	376	78	280	462
Oliehør	1.287	2.000	2.950	5.287	2.333	480	52	23	34				1.116
Spindhør			13	10	21								
Gul sennep	52		9	3	6	8	33	27	56	22	11	75	25
Kommen	231	28	112	22	21	11	25	36		14	7	6	25
Andre foderplanter			6	5	2	5	3						
I alt	10.347	15.116	19.985	18.214	11.181	10.150	10.605	8.462	7.443	5.586	3.903	2.176	9.770
Spinat	1.981	2.067	2.150	3.168	3.591	3.672	3.403	3.958	3.666	4.316	5.654	5.871	3.945
Andet havefrø	878	1.389	1.186	1.042	800	758	789	818	1.169	1.159	915	1.004	964
I alt	2.859	3.456	3.336	4.210	4.391	4.430	4.192	4.776	4.835	5.475	6.569	6.875	4.909
Total	13.206	18.572	23.321	22.424	15.572	14.580	14.797	13.238	12.278	11.061	10.472	9.051	14.679

Brancheudvalget for Frø

Tabel 5

Forbrug i Danmark af frø af græsmarksbælgplanter og græsser, tons

	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	Gns. 1997/98- 2006/07
Rødkløver	72	67	73	73	73	100	115	103	100	101	88	89
Hvidkløver	478	448	494	490	457	440	391	424	346	341	359	419
Alsikekløver	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
Humlesneglebælg	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1
Lucerne	104	95	49	46	54	64	75	53	41	40	61	58
Græsmarksbælgplanter	656	612	618	611	586	606	582	581	487	484	509	568
Alm. rajgræs	2.868	2.723	3.124	3.209	3.250	3.334	3.038	3.090	2.979	2.973	3.107	3.083
Ital.rajgræs	1.978	1.974	1.960	1.784	1.644	1.319	1.146	903	613	470	440	1.225
Hybrid rajgræs	62	49	40	34	76	162	223	276	241	226	188	152
Timothe	155	143	140	141	122	94	87	106	114	118	125	119
Knoldrottehale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Hundegræs	36	22	14	12	8	7	7	9	7	9	7	10
Engsvingel	141	125	121	122	105	74	67	82	84	74	89	94
Rødsvingel	791	832	815	908	928	929	1.041	1.132	1.166	1.199	1.272	1.022
Stivbl.svingel	20	22	17	18	19	22	21	24	32	30	38	24
Strandsvingel	2	1	2	2	1	1	1	1	5	21	30	7
Rajsvingel					5	0	5	22	90	178	285	59
Hvene	14	12	12	5	13	13	15	14	16	18	22	14
Alm.rapgræs	51	43	28	38	33	14	13	16	13	14	5	22
Engrapgræs	382	437	356	429	396	364	348	414	409	451	459	406
Græsser ialt	6.500	6.383	6.629	6.702	6.600	6.333	6.012	6.089	5.769	5.782	6.067	6.237
Total	7.156	6.995	7.247	7.313	7.186	6.939	6.594	6.670	6.256	6.266	6.576	6.804

Brancheudvalget for Frø

Tabel 6

Udviklingen i arealet med økologisk græs- og kløverfrø, ha.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*
Rødkløver	40	98	165	206	246	258	209	184	258	201
Hvidkløver	77	112	139	327	554	465	497	631	879	308
Lucerne			1	2						
Humlesneglebælg		2		2	13	5				
Kløverfrø mm. i alt	117	212	305	537	813	728	706	815	1.137	509
Alm. rajgræs	187	464	949	1.086	1.201	1.791	1.745	1.274	1.209	922
Ital. rajgræs		52	134	107	39	41	85	149	160	79
Hybrid rajgræs	9	31	18	9	69	133	132	169	136	60
Timothe		3	17	61	137	143	150	187	256	233
Hundegræs				7	7	31		41	70	97
Engsvingel		24	34	42	68	52	42	48	48	102
Rødsvingel		3	2	37	45	65	48	37	27	28
Strandsvingel							12	5	24	24
Rajsvingel							15	60	79	140
Engrapgræs				38	31	23	61	38	13	8
Alm. rapgræs					19		7	34	27	-
Græsser i alt	196	577	1.154	1.387	1.616	2.279	2.297	2.042	2.049	1.692
Totalt	313	789	1.459	1.924	2.429	3.006	3.003	2.857	3.185	2.201

Brancheudvalget for Frø - foreløbige tal

Tabel 7

Udviklingen i de danske frølagre pr. 1. juli

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Gns. 1998-07
Rødkløver	89	68	42	198	298	128	98	73	74	42	79	110
Hvidkløver	1.562	1.536	1.179	1.263	1.174	1.000	625	374	154	558	1.813	968
Alsike	3	5	3	3	12	19	81	30	7	0	7	17
Humlesneglebælg	115	93	8	73	105	71	12	3	11	30	35	44
Ialt bælgplanter	1.769	1.702	1.232	1.537	1.589	1.218	816	480	246	630	1.935	1.138
Alm. rajgræs	14.737	18.991	25.424	25.083	16.748	9.302	6.544	7.978	13.342	18.332	24.552	16.630
Ital.rajgræs	784	2.112	4.827	7.110	6.130	4.188	2.333	1.347	2.013	3.005	3.466	3.653
Hybrid rajgræs	207	269	1.292	2.342	2.861	1.785	576	194	350	958	1.754	1.238
Timothe	147	93	59	61	82	142	211	228	173	136	82	127
Knoldrottehale			2	9	20	17	1	1	1	8	5	
Hundegræs	624	669	888	1.297	1.140	1.012	1.177	2.567	2.023	740	275	1.179
Engsvingel	1.098	397	269	338	690	1.132	610	134	80	252	448	435
Rødsvingel	3.654	2.152	5.173	6.370	13.617	16.231	6.953	4.539	4.035	15.497	15.237	8.980
Stivbl.svingel	64	31	58	400	1.052	1.518	573	88	152	309	144	432
Strandsvingel	90	56	222	329	506	1.017	1.332	821	771	742	504	630
Rajsvingel			1	3	51	127	29	5	24	65	354	
Hvene	24	29	38	68	43	57	48	80	44	38	40	49
Alm.rapgræs	119	30	40	30	49	185	163	54	29	64	36	68
Engrapgræs	3.119	2.782	2.595	1.199	1.002	2.341	2.451	1.588	1.373	2.933	3.972	2.224
Mosebunke											3	
Ialt græsser	24.667	27.611	40.888	44.639	43.991	39.054	23.001	19.624	24.410	43.079	50.872	35.717
Total	26.436	29.313	42.120	46.176	45.580	40.272	23.817	20.104	24.656	43.709	52.807	36.855

Brancheudvalget for Frø - opdateret 5.september 2007

Tabel 8

Udviklingen i priser til danske avlere for græsmarksbælgplante- og græsfrø, kr. pr. 100 kg

	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	1997/98- 2006/07
Rødkløver	1.338	1.470	1.473	1.498	1.323	1.277	1.709	2.280	2.404	2.396	2.168	2.402	1.893
Hvidkløver	1.681	1.871	1.809	1.583	1.463	1.443	1.509	1.901	2.093	2.621	2.369	1.953	1.874
Alsike									835			1.090	
Humlesneglebælg	969	1.184	1.202	1.082	934	935	1.908	2.049	1.064	1.279	1.062	1.299	1.281
Alm. rajgræs	528	607	575	446	413	431	442	622	685	671	552	513	535
Ital.rajgræs	459	680	638	480	366	385	423	542	651	652	490	463	509
Hybrid rajgræs	499	683	762	585	436	350	428	605	752	814	617	568	592
Timothe	519	695	656	653	651	671	700	753	812	883	927	916	762
Knoldrottehale	1.767	-	-	1.687	1.726	1.400	1.404	1.584	1.762	2.379	2.602	2.736	1.728
Hundegræs	657	712	707	614	547	602	595	646	508	550	634	781	618
Engsvingel	699	717	732	614	756	663	612	642	721	853	883	812	729
Rødsvingel	455	649	727	690	634	569	445	489	610	696	541	540	594
Stivbl.svingel	437	753	1.094	1.182	921	607	482	477	600	809	715	689	758
Strandsvingel	598	701	673	653	537	589	509	494	517	610	636	673	589
Rajsvingel						768	716	785	685	752	671	654	503
Alm.rapgræs	671	791	945	915	968	1.148	1.091	963	949	1.042	975	1.094	1.009
Engrapgræs	671	840	970	1.016	1.053	1.281	1.177	1.012	1.019	1.141	968	907	1.054
Mosebunke												2.020	
Hvene	1.428	2.180	3.750	1.685	1.890	1.585	1.768	1.968	1.833	2.426	2.129	2.115	2.115
Vejet gns.	568	677	683	582	567	585	549	663	706	743	639	614	633
Vejet gns., EU - støtte	266	262	261	257	261	271	274	275	273	263	-	-	
Total	834	939	944	839	828	856	823	938	979	1.006	639	614	847

Brancheudvalget for Frø

Tabel 9

Danmarks eksport af græs- og græsmarksbælgplantefrø fordelt på arter, tons

	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	Gns. 1997/98- 2006/07
Rødkløver	226	257	181	135	185	131	54	162	113	164	156	154
Hvidkløver	959	777	925	974	1.191	1.555	1.251	1.529	1.222	1.551	1.311	1.229
Andet kløverfrø	34	12	17	17	31	6	8	33	22	52	67	27
Lucerne	34	40	34	47	41	113	345	312	301	426	530	219
Sneglebælg	89	88	84	77	88	76	93	88	55	90	96	84
I alt bælgplanter	1.342	1.174	1.241	1.250	1.536	1.881	1.751	2.125	1.713	2.283	2.160	1.711
Alm. rajgræs	30.951	29.660	33.538	36.176	35.372	34.127	28.576	36.530	34.057	35.441	41.669	34.515
Ital. rajgræs	2.989	2.458	1.943	2.524	3.529	3.701	3.471	3.484	2.178	2.667	3.146	2.910
Hybrid rajgræs	688	1.000	711	693	645	1.377	1.357	898	902	1.072	820	948
Timothe	297	131	57	20	208	126	209	389	415	400	751	271
Knoldrottehale			3	1	6	7	7	13	4	2	4	
Hundegræs	1.514	2.246	1.659	1.962	3.701	3.036	2.621	2.901	3.009	4.515	2.890	2.854
Engsvingel	1.296	1.519	939	550	938	943	1.046	1.254	437	875	605	911
Rødsvingel	20.065	15.882	19.771	25.281	23.958	26.773	27.668	27.139	24.176	26.893	33.052	25.059
Stivbl. svingel	1.083	363	573	662	787	672	1.460	1.269	1.247	1.162	1.341	954
Strandsvingel	239	400	515	920	1.588	1.970	2.014	4.427	4.123	4.194	4.581	2.473
Rajsvingel	24	0	7	24	72	68	192	107	136	169	374	115
Hvene	54	49	46	51	86	71	72	62	66	87	73	66
Alm. rapgræs	660	319	235	230	213	218	249	295	198	202	240	240
Engrapgræs	8.352	7.201	5.861	9.028	7.781	8.101	9.828	8.241	7.560	7.311	8.853	7.976
Andre græsser											63	
I alt græsser	68.212	61.228	65.858	78.122	78.884	81.190	78.771	87.008	78.508	84.990	98.463	79.302
Total	69.554	62.402	67.099	79.372	80.420	83.071	80.522	89.133	80.221	87.273	100.623	81.014

Brancheudvalget for Frø - opdateret den 12. september 2007

Tabel 10

Danmarks eksport af græs- og græsmarksbælgplantefrø fordelt på lande, tons

	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	Gns. 1997/98- 2006/07
Frankrig	10.509	11.457	10.906	10.827	11.083	11.379	11.737	13.672	11.893	10.184	10.888	11.403
Belgien	4.583	3.425	3.162	3.602	1.437	1.542	1.645	1.843	1.342	1.069	1.421	2.049
Holland	6.226	6.214	5.827	6.858	7.581	7.697	7.638	9.459	6.780	7.097	6.186	7.134
Tyskland	24.348	17.722	19.984	24.982	24.105	24.469	23.709	24.890	22.836	27.543	31.639	24.188
Italien	2.924	3.899	4.000	4.202	4.944	5.849	5.387	5.460	5.645	5.728	6.515	5.163
U.K.	6.859	5.015	5.773	6.275	5.644	8.286	7.796	8.405	7.532	8.241	8.385	7.135
Irland	1.320	568	788	1.012	812	1.282	1.590	1.319	1.596	1.170	2.217	1.235
Grækenland	160	156	181	219	244	203	197	216	206	209	249	208
Portugal	148	177	90	122	573	308	663	577	469	629	700	431
Spanien	1.250	1.338	1.718	2.037	2.229	2.781	2.553	2.405	2.311	2.122	1.766	2.126
Sverige	1.364	1.394	1.580	1.647	2.407	2.177	2.465	2.365	2.312	1.925	2.139	2.041
Finland	1.399	1.198	1.331	1.704	2.180	1.702	1.327	1.591	1.642	1.561	1.584	1.582
Østrig	2.102	2.324	1.950	1.398	1.822	1.802	2.048	2.359	1.899	1.269	1.724	1.859
EU-15 ialt	63.192	54.886	57.288	64.884	65.062	69.475	68.754	74.561	66.463	68.746	75.413	66.553
EU-10	1.297	1.545	2.455	2.586	3.869	4.119	3.487	5.192	5.568	6.803	8.389	4.401
Rusland	179	685	321	629	977	1.497	1.600	1.871	1.969	2.565	2.880	1.499
Øvrige Europa	2.569	3.141	2.501	3.109	2.732	3.065	3.546	3.872	3.877	4.185	5.576	3.560
Nordamerika	1.098	496	2.395	5.133	4.471	2.290	870	1.026	749	2.093	4.516	2.404
Sydamerika	210	842	965	1.632	1.636	509	286	801	692	917	874	915
Asien	643	766	1.030	1.305	1.624	2.036	1.564	1.563	665	1.436	2.233	1.422
Øvrige verden	366	41	144	95	50	80	415	248	235	529	745	258
Total	69.554	62.402	67.099	79.372	80.420	83.071	80.522	89.133	80.219	87.274	100.624	81.014
Brancheudvalget for Frø - opdateret den 12. september 2007												

Tabel 11

Værdi af Danmarks samlede eksport af frø til udsæd, 1.000 kr.

	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Græs - og græsmarks- bælgplantefrø ialt	578.845	551.823	672.280	661.249	688.244	741.034	849.863	871.918	776.564	912.651
Roefrø ialt	236.693	217.434	121.886	126.512	141.771	262.674	330.617	330.527	322.642	312.109
Ærter til udsæd	24.609	26.377	12.687	35.265	15.000	41.933	31.519	8.436	10.111	11.455
Raps til udsæd	9.278	10.240	5.337	2.971	37.939	17.724	60.683	4.543	4.778	5.536
Hørfrø til udsæd	693	1.815	12	2.312	101	66	84	6	1.319	1.446
Valmuefrø til udsæd	0	0	68	0	0	2	96		30	47
Lupinfrø					40	14	178	662	217	398
Grøntsagsfrø	202.221	198.509	258.209	245.380	260.827	241.849	272.678	246.561	261.876	229.447
Blomsterfrø	64.865	55.868	96.770	93.063	115.035	64.253	106.096	143.456	119.537	74.669
Frø til udsæd ialt	1.117.204	1.062.066	1.167.249	1.166.752	1.258.957	1.369.549	1.651.816	1.606.108	1.497.074	1.547.758
Brancheudvalget for Frø - opdateret den 12. september 2007										

EU - produktionen af græsfrø, fordelt på medlemslande, tons

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Skøn 2007	2007% af EU-27	Gns. 1997-2006
Belgien	2.944	4.380	6.087	4.024	3.952	3.975	2.895	4.387	4.550	4.596	3.661	4.363	2,15	4.251
Tyskland	24.169	30.934	28.154	33.967	21.338	25.909	20.771	22.913	31.755	30.561	30.392	23.590	11,63	27.669
Frankrig	17.488	17.790	26.146	26.468	22.584	20.204	19.817	20.750	26.821	25.898	23.014	15.810	7,80	22.949
Italien	5.955	6.717	7.312	6.902	4.374	5.339	5.156	4.571	6.743	6.518	4.734	6.422	3,17	5.837
Holland	30.581	34.258	39.419	30.474	29.291	25.971	23.385	34.900	36.471	36.963	34.865	20.101	9,91	32.600
Luxembourg	514	689	1.133	920	499	700	570	641	1.204	702	801	624	0,31	786
Irland	548	638	800	267	104	20	0	24	40	94	52	52	0,03	204
UK	12.400	11.130	12.806	9.645	7.561	6.658	6.355	7.512	6.405	6.145	6.982	10.915	5,38	8.120
Danmark	62.893	66.580	86.020	84.363	85.608	86.867	63.821	89.976	88.087	106.898	109.628	74.705	36,84	86.785
Spanien	2.070	1.358	3.237	3.492	1.976	2.475	1.859	3.107	3.973	1.655	3.918	4.454	2,20	2.705
Østrig	77	102	171	210	215	225	261	298	308	379	230	30	0,01	240
Sverige	3.404	3.569	2.847	4.247	4.003	5.688	6.068	5.371	4.973	6.823	6.568	6.471	3,19	5.016
Finland	2.627	1.551	1.498	2.797	2.625	4.574	3.115	3.086	1.694	2.716	4.639	3.722	1,84	2.830
EU-15 i alt	165.670	179.696	215.630	207.776	184.130	188.605	154.073	197.536	213.024	229.948	229.484	171.259	84,45	199.990
Estland	15	34	20	38	39	80	253	194	170	275	282	301	0,15	138
Letland	141	104	154	275	279	279	396	483	302	425	475	631	0,31	317
Litauen	135	161	162	303	168	164	74	264	371	940	1.071	2.412	1,19	368
Polen	3.427	4.374	5.083	5.472	3.946	2.613	4.051	2.311	3.759	5.174	9.258	7.196	3,55	4.604
Slovenien	51	73	68	52	73	165	169	112	118	54	20	73	0,04	90
Slovakiet	329	494	318	259	172	190	183	161	263	820	719	1.033	0,51	358
Tjekkiet	4.602	6.330	7.245	7.035	5.241	4.794	3.807	5.000	8.974	7.492	9.576	17.302	8,53	6.549
Ungarn	1.791	3.444	3.812	4.208	3.741	3.335	3.545	2.192	1.917	2.788	3.517	2.577	1,27	3.250
EU-12 i alt	10.492	15.015	16.862	17.642	13.659	11.619	12.477	10.717	15.874	17.968	24.918	31.525	15,55	15.675
EU-27 i alt	176.162	194.711	232.492	225.418	197.789	200.224	166.550	208.253	228.898	247.916	254.402	202.784	100,00	215.665